

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Введено в дію наказом ректора
№ 0586-I від 03 липня 2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ
Про Психологічну службу СумДУ
(Версія 01)

1. Загальні положення та визначення

1.1. Психологічна служба (далі – ПС, Служба) є структурним підрозділом СумДУ у складі кафедри психології, політології та соціокультурних технологій (ППСТ).

Повна назва ПС українською мовою – Психологічна служба СумДУ.

Повна назва ПС англійською мовою - Psychological Counseling service.

Психологічна служба не є юридичною особою.

1.2. Положення укладено з метою встановлення порядку створення та реорганізації Психологічної служби, визначення мети її діяльності, завдань, функцій, визначення її структури та порядку організації роботи, принципів та форм взаємодії з іншими підрозділами університету, відповідних прав та відповідальності тощо.

1.3. Положення розміщується в електронному Реєстрі основної діючої нормативної бази системи управління якістю діяльності СумДУ, який є складовою розділу загальної інформації офіційного сайту університету.

1.4. Головна мета діяльності Психологічної служби – надання послуг у сфері практичної психології, підвищення їх якості та забезпечення доступності, сприяння формуванню психологічної культури учасників освітнього процесу шляхом проведення консультативної, просвітницької, організаційної та дослідницької роботи в освітньому середовищі.

МОН України СумДУ	Положення про Психологічну службу СумДУ	Стор. 2 Версія 01
----------------------	---	----------------------

1.5. У своїй діяльності Служба керується міжнародними документами у сфері прав людини, чинним законодавством України, нормативною базою загальнодержавного та внутрішньоуніверситетського рівнів, Етичним кодексом практичного психолога, даним Положенням, наказами та розпорядженнями відповідних посадових осіб. У документі враховані базові вимоги Положення про психологічну службу в системі освіти України, затвердженого відповідним наказом Міністерства освіти і науки України.

1.6. Терміни, що використовуються у цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у Законах України [«Про освіту»](#), [«Про вищу освіту»](#), [«Про запобігання та протидію домашньому насильству»](#), [«Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»](#) та інших актах законодавства України.

1.7. Психологічна служба співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи територіальних громад, громадськими організаціями, зацікавленими підрозділами та органами студентського самоврядування університету.

2. Основні завдання, принципи діяльності та функції

2.1. Завдання Психологічної служби:

- надання психологічної допомоги здобувачам, викладачам та співробітникам університету у складних життєвих ситуаціях;
- формування потреб у психологічних знаннях та підвищення психолого-педагогічної компетенції викладацького складу;
- забезпечення можливості проходження практики здобувачами ОП «Психологія» та «Соціальна робота»;
- створення умов для реалізації творчого, наукового, особистісного й інтелектуального потенціалу всіх учасників освітнього процесу;
- формування позитивного морально-психологічного клімату в університетському колективі;
- психологічний супровід освітнього процесу та психологічний супровід розвитку особистості здобувачів, зокрема;
- здійснення психопрофілактики, адаптації (зокрема, студентів першого курсу, представників ВПО тощо);
- моніторинг актуальних соціально-психологічних проблем університетського середовища та своєчасне реагування на них;
- забезпечення функціонування Ресурсного центру з надання соціально-психологічної допомоги СумДУ, а також Кімнати тимчасового перебування дітей «Студентський лелека» у частині соціально-психологічної підтримки студентської сім'ї.

2.2. Принципи діяльності Психологічної служби :

МОН України СумДУ	Положення про Психологічну службу СумДУ	Стор. 3 Версія 01
----------------------	---	----------------------

- науковість, цілісність і наступність, професійна компетентність та відповідальність;
- індивідуальний підхід;
- стимулювання активної позиції того, хто користується психологічними послугами, формування прагнення до самовдосконалення і самоосвіти;
- доступність психологічних послуг (допомоги);
- добровільність;
- людиноцентризм та партнерство;
- конфіденційність;
- дотримання норм професійної етики.

2.3. Функції Психологічної служби:

- діагностично-прогностична – психологічне вивчення чинників становлення особистості, її індивідуального розвитку;
- організаційно-методична - визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності психологічної служби з орієнтацією на потреби як окремих здобувачів, так і груп чи структур;
- корекційно-розвивальна - система впливів, спрямованих на подолання визначених проблем, труднощів, шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо у здобувачів освіти; подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності у здобувачів освіти; надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;
- консультативна - допомога у вирішенні проблем щодо розвитку, виховання, навчання та формування психологічної і соціальної компетентності учасників освітнього процесу;
- просвітницько-профілактична - поширення психологічних знань, профілактика та попередження негативних впливів.

2.4. Основні види та напрями діяльності Психологічної служби:

- психологічне консультування – надання психологічної допомоги здобувачам освіти, викладачам та співробітникам;
- психодіагностика – виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні;
- психопрофілактика – своєчасне запобігання відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;
- психореабілітація – надання психологічної допомоги здобувачам вищої освіти, що мають соціальні і психологічні проблеми, пережили чи знаходяться у важкій життєвій ситуації, стресі тощо;

МОН України СумДУ	Положення про Психологічну службу СумДУ	Стор. 4 Версія 01
----------------------	---	----------------------

- психокорекція - зниження ризиків адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;
- психологічна просвіта – формування психологічної компетентності учасників освітнього процесу шляхом проведення семінарів, лекторіїв, «круглих столів», тренінгів, воркшопів та інших заходів, спрямованих на поширення психологічних знань та їх реалізацію в практиці діяльності університетської спільноти;
- організаційно-методична робота – складання планів та звітної документації; підготовка до проведення заходів; підготовка психологічних матеріалів інформаційно-просвітницького спрямування; обробка результатів психодіагностики, оформлення висновків, рекомендацій; самопідготовка; консультації в навчально-методичних центрах; участь у науково-методичних семінарах, конференціях тощо;
- дослідницька та проектна робота - залучення здобувачів, викладачів та співробітників університету до наукової, аналітичної та проектної діяльності у сфері практичної психології, у т.ч. через стажування та практику; грантові дослідження і проектні розробки на замовлення різних організацій та установ.
- зв'язки з громадськістю - діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління.

3. Управління та кадрове забезпечення

3.1. Відповідно до Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України «Перелік посад педагогічних та науково-педагогічних працівників» практичні психологи за своїм статусом належать до педагогічних працівників і згідно з чинним законодавством користуються всіма правами та гарантіями, передбаченими для них.

3.2. Керівництво діяльністю Психологічної служби здійснюється фахівцем, який призначається наказом ректора СумДУ та безпосередньо підпорядковується завідувачу кафедри психології, політології та соціокультурних технологій.

3.3. До компетенції керівника психологічної служби СумДУ належить: розв'язання всіх поточних питань діяльності Служби – планування та організація роботи, розподіл обов'язків, контроль за якістю та звітністю. Керівник психологічної служби готує та подає на розгляд керівництва пропозиції відносно структури і штатного розкладу Служби, оптимальних форм роботи, відповідає за зміст, якість та результати її діяльності перед керівництвом кафедри та університету

3.4. Керівник Служби несе персональну відповідальність за виконання покладених на нього та на фахівців Служби обов'язків, а також за дотримання базових принципів роботи практичних психологів.

МОН України СумДУ	Положення про Психологічну службу СумДУ	Стор. 5 Версія 01
----------------------	---	----------------------

3.5. Функціонування Служби забезпечується фахівцями - працівниками кафедри психології, політології та соціокультурних технологій. Всі співробітники - практичні психологи повинні мати вищу освіту зі спеціальності «Психологія», «Практична психологія», проявляти необхідний рівень професіоналізму, дотримуватись Етичного кодексу психолога, володіти ефективними формами, методами психологічної підтримки та психологічного забезпечення освітнього процесу.

3.6. Чисельність працівників Психологічної служби встановлюється відповідно до штатного розпису, затвердженого ректором.

3.7. Реалізація окремих завдань ПС може здійснюватися також сумісниками або, за необхідності, юридичними та фізичними особами, залученими на договірній основі.

3.8. Для виконання конкретних проектів у структурі Служби можуть створюватись робочі групи з призначенням керівника (координатора) відповідно до розроблених напрямків роботи або конкретних проектів, орієнтованих на різні групи користувачів (тренінгові групи підтримки, студентські гуртки, наукові об'єднання, групи волонтерів, телефон довіри тощо).

3.9. Посадові інструкції працівників укладаються керівником ПС, погоджуються та затверджуються у встановленому порядку.

3.10. Розвиток кадрового потенціалу Психологічної служби забезпечується через навчання, підвищення кваліфікації, стажування персоналу за допомогою реалізації навчальних модулів, залучення високопрофесійних фахівців для проведення навчання, тренінгів та ін., розробки індивідуальних планів розвитку для працівників.

3.11. Керівник психологічної служби двічі на рік звітує про результати діяльності на засіданні кафедри та планово – на раді з якості університету. Додатково за окремими напрямками діяльності Керівник ПС за запитом надає звітність Українському науково-методичному центру практичної психології та соціальної роботи НАПН України та Інституту модернізації змісту освіти.

4. Матеріально-технічне забезпечення

4.1. Психологічна служба розміщується та здійснює свою діяльність на матеріально-технічній базі кафедри психології, політології та соціокультурних технологій, включаючи забезпечення обладнанням та сучасною комп'ютерною технікою з доступом до локальної мережі університету та з доступом до мережі Інтернет.

4.2. Для реалізації окремих форм діяльності Служби та забезпечення їх доступності для споживачів послуг можуть бути обладнані додаткові приміщення (для індивідуального консультування чи групової роботи) в різних локаціях університету.

4.3. Психологічна служба має право у встановленому порядку використовувати матеріально-технічну базу та обладнання інших структурних

МОН України СумДУ	Положення про Психологічну службу СумДУ	Стор. 6 Версія 01
----------------------	---	----------------------

підрозділів університету.

5. Фінансово-господарська діяльність

5.1. Послуги Психологічної служби для всіх членів університетської спільноти надаються безкоштовно.

5.2. Фінансування діяльності Служби здійснюється, у тому числі, за рахунок коштів спеціального фонду, а саме:

- отриманих від юридичних та фізичних осіб за надання платних послуг;
- коштів, які обліковуються на субрахунках інших підрозділів СумДУ (при виконанні відповідних замовлень);
- коштів за виконання науково-дослідних робіт та грантових проектів;
- благодійної допомоги від організацій, підприємств, громадян;
- інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

5.3. Психологічна служба може надавати психологічні послуги (консультувати, організовувати та проводити семінари, тренінги, конференції тощо) та виконувати експертні роботи за запитами зацікавлених організацій, підприємств, установ та окремих громадян. Для зовнішніх замовників надання послуг здійснюється на підставі договорів із замовниками, що укладаються та узгоджуються у встановленому порядку.

5.4. Виконання науково-дослідних робіт та наукових грантів обліковується у встановленому для цих видів діяльності порядку.

5.5. Облік коштів від наданих ПС платних послуг (крім зазначених у п. 5.3) здійснюється в установленому порядку на відповідних рахунках спеціального фонду університету, у тому числі на субрахунку кафедри ППСТ.

6. Прикінцеві положення

6.1. Психологічна служба реорганізується або ліквідується рішенням вченої ради університету, яке приймається за поданням ректора університету, що визначається внесенням ним цього питання або безпосередньо відповідного Положення до порядку денного вченої ради.

6.2. Положення (зміни і доповнення) набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом ректора, якщо інакше не передбачається тим же наказом.

6.3. У разі наявності розбіжностей між Положенням та документами законодавства загальнодержавної нормативної бази та Положеннями, що затверджені вченою радою, чинною вважається редакція документу (Положення) з більш пізньою датою введення в дію.

6.4. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

6.5. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися рішенням вченої ради університету, яке вводиться в дію наказом ректора або у

МОН України СумДУ	Положення про Психологічну службу СумДУ	Стор. 7 Версія 01
----------------------	---	----------------------

мотивованих випадках, наказом ректора за погодженням з головою вченої ради.
У такому ж порядку Положення скасовується.

Затверджено вченою радою СумДУ

Протокол № 15 від 29 червня 2023 р.

Голова вченої ради _____ Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Учений секретар _____ Анатолій РУБАН

Відповідальна за укладання Положення:
зав. кафедри ППСТ _____ Ніна СВІТАЙЛО

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор _____ Сергій ЛЕОНОВ

Декан факультету ІФСК _____ Олена СУШКОВА

В.о. начальника
юридичного відділу _____ Наталія ЗАЇКА